

Developing a Policy Oriented for Promoting Students with Gifted Athletes toward International Excellence within the Framework of SPLISS Plus 2

Prakit Hongsaenyatham¹, Weerawat Tongyoddee² and Chutipaa Kannula³

¹Faculty of Sports Sciences and Technology, Bangkokthonburi University, Thailand

^{2,3}Independent Scholar, Thailand

¹E-mail: prakitsport@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-2196-0258>

²E-mail: Weerawattong@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-4854-3309>

³E-mail: chutipaa109@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-3144-2474>

Received 15/12/2025

Revised 22/12/2025

Accepted 27/01/2026

Abstract

Background and Aims: The government has implemented a national sports development master plan led by the Ministry of Tourism and Sports, with key agencies coordinating across education, sports organizations, and the private sector. However, performance evaluations indicate that targets have not been met due to fragmented management structures, limited integration with the education system, insufficient sports science support, and weak inter-agency collaboration. Lessons from successful international talent development models, therefore, underscore the need for more effective and coordinated policies to achieve the national sports strategy's goals. Therefore, this research aims to: 1) study and analyze the current situation and needs in the development of gifted students by the National Sports University and its affiliated sports schools. The objectives of this study are: 1) to develop policies and guidelines for developing gifted athletes to international excellence in sports schools under the jurisdiction of local administrative organizations; 2) to synthesize policy models and guidelines for developing gifted athletes to international excellence in leading sports countries; and 3) to develop policies and guidelines for developing gifted athletes to international excellence within the context of Thailand.

Methodology: This study employed a research and development approach consisting of three phases: (1) a needs analysis based on the SPLISS-Plus framework conducted with sports university and sports school administrators; (2) document analysis and synthesis of sports success policy factors from 10 leading sports nations; and (3) development and quality evaluation of policies and guidelines for nurturing elite student-athletes. Research instruments included a needs assessment form (IOC = .83, Cronbach's α = .84) and policy quality assessment tools (IOC = .92). The sample comprised 50 administrators selected through purposive sampling, and data were analyzed using descriptive statistics and systematic content analysis.

Results: 1) The overall mean and standard deviation of the 12 policy framework issues of SPLISS-Plus 2 were very high ($\bar{x}$ = 4.59, SD=0.50). The top three issues with very high demand were: 1) the efficiency and quality of coaches and expert personnel ($\bar{x}$ =4.73, SD=0.68), 2)

the application of sports science and sports technology ($\bar{x}$ = 4.70, SD=0.49), and 3) the management of governance models through collaboration ($\bar{x}$ =4.68, SD=0.78). 2) The results of the policy proposals and guidelines for developing gifted athletes towards excellence included 9 policy issues: 1) policy on defining the national vision and direction, 2) policy on investment and budget, and 3) policy on youth development. The policy framework includes: 1) Sports infrastructure (Grassroots); 2) Talent Identification and Development (TID) policy; 3) Sports science and technology policy; 4) Gifted Sport Pedagogy policy (Sport for Educational Excellence); 5) Collaborative Governance policy; 6) Competition and award system policy; and 7) Official sponsorship policy. Expert evaluation revealed that the developed policies and guidelines are highly consistent and appropriate ($\bar{x}$ = 4.45, SD= 0.71)

Conclusion: In conclusion, the research findings indicate that the needs and perspectives of administrators in sports educational institutions reflect common patterns and structural issues at the systemic levels of education and sports. Systemic analysis and synthesis within the framework of policy factors leading to international sports success (SPLISS Plus 2) revealed nine key policy components that demonstrate the mechanisms and relationships between factors and gaps affecting the systematic development of gifted athletes towards international excellence.

Keywords: Developing Policy; Students with Gifted Athletes; International Excellence

การพัฒนานโยบายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ในระดับนานาชาติ ตามกรอบ SPLISS Plus 2

ประกิต หงษ์แสนยธรรม¹, วีรวัชร ทองยอดดี² และชุติภา กันนุฬา³

¹คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{2,3}นักวิชาการอิสระ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: รัฐบาลได้กำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬา โดยมีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานหลัก และมีหน่วยงานในสังกัดร่วมประสานกับภาคการศึกษา องค์กรกีฬา และภาคเอกชนอย่างไรก็ตาม ผลการประเมินที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่ายังไม่บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากปัญหาโครงสร้างการบริหารที่ไม่เชื่อมโยงกับการศึกษา การขาดการสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา โค้ช ผู้เชี่ยวชาญ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่ดำเนินการโดย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โรงเรียนกีฬาในสังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โรงเรียนกีฬาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบของนโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลของประเทศผู้นำด้านกีฬาระดับโลก 3) เพื่อพัฒนานโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลตามบริบทของประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ความต้องการตามกรอบปัจจัยเชิงนโยบาย SPLISS-Plus จากผู้บริหารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬา (2) การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารปัจจัยเชิงนโยบายความสำเร็จด้านกีฬาของประเทศมหาอำนาจ 10 ประเทศ และ (3) การพัฒนาและประเมินคุณภาพนโยบายและแนวทางพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินความต้องการ (IOC = .83, Cronbach's Alpha = .84) และแบบสังเคราะห์เนื้อหาและประเมินคุณภาพนโยบาย (IOC = .92) กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหาร 50 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง การดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ การสำรวจความต้องการและมุมมองเชิงนโยบาย และการวิเคราะห์-สังเคราะห์เชิงระบบตามกรอบ SPLISS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหาอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 12 ประเด็นกรอบนโยบาย SPLISS-Plus 2 อยู่ในเกณฑ์สูงมาก ($\bar{X} = 4.59$, $SD=0.50$) ประเด็นความต้องการสูงมาก 3 อันดับแรกประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพและคุณภาพของโค้ชและบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.73$, $SD=0.68$) 2) การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีการกีฬา ($\bar{X} = 4.70$, $SD=0.49$) 3) การบริหารจัดการรูปแบบการอภิบาลผ่านความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.68$, $SD=0.78$) 2) ผลการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาสู่ความเป็นเลิศมีทั้งหมด 9 ประเด็นนโยบาย ได้แก่ 1) นโยบายด้านกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของประเทศ 2) นโยบายด้านการลงทุนและงบประมาณ 3) นโยบายด้านการพัฒนาเยาวชน และระบบฐานรากกีฬา (Grassroots) 4) นโยบายด้านการคัดกรอง (Talent Identification and Development: TID) 5) นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา 6) นโยบายด้านการจัดการเรียนรู้เฉพาะผู้เรียน Gifted Sport Pedagogy กีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา (Sport for Educational

Excellence) 7) นโยบายด้านความร่วมมือเชิงอภิบาล (Collaborative Governance) 8) นโยบายด้านระบบการแข่งขันและรางวัล 9) นโยบายด้านผู้ให้การสนับสนุนหลักอย่างเป็นทางการ ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่านโยบายและแนวทางที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.45, SD = 0.71)

สรุปผล ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการและมุมมองของของผู้บริหารสถาบันการศึกษาทางการกีฬาได้สะท้อนความคิดเห็นถึงรูปแบบร่วม (Common Patterns) และประเด็นเชิงโครงสร้างที่สอดคล้องกันในระดับระบบการศึกษาและการกีฬา การวิเคราะห์และจากการสังเคราะห์เชิงระบบตามกรอบแนวคิดปัจจัยนโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จด้านกีฬาระดับนานาชาติ (SPLISS Plus 2) พบว่าสามารถระบุองค์ประกอบเชิงนโยบายได้ 9 ประเด็นที่มีความสำคัญเชิงกลไกแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและช่องว่างที่ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลได้อย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: พัฒนานโยบาย; ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา; ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไว้ 6 ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลักให้ความสำคัญในประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยการปฏิรูประบบของการจัดการศึกษา เพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของคนที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2566) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์สอดคล้องตามทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence) ซึ่งการกีฬาจัดเป็นความสามารถพิเศษเป็นมิติหนึ่งของความฉลาดของมนุษย์ตามทฤษฎีพหุปัญญาของศาสตราจารย์ โฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardeners Theory of Multiple Intelligence) การพัฒนาผู้เรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมทั้งศักยภาพและการประยุกต์ใช้ปัญญาในสถานการณ์จริง โดยแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ทำหน้าที่เป็นฐานของศักยภาพทางปัญญาหลากหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ขณะที่ Athletic/Applied Intelligence Quotient (AIQ) สะท้อนความสามารถในการประยุกต์ใช้ศักยภาพดังกล่าวผ่านการรับรู้ การวิเคราะห์ และการตัดสินใจภายใต้บริบทการแข่งขันและ Tactical Intelligence เป็นการแสดงออกเชิงพฤติกรรมของ AIQ ในระดับปฏิบัติการ ซึ่งปรากฏในรูปแบบของการอ่านเกม การเลือกกลยุทธ์ และการปรับตัวอย่างเหมาะสมในสถานการณ์จริง การเชื่อมโยงทั้งสามแนวคิดนี้จึงช่วยอธิบายความสามารถพิเศษทางการกีฬาในฐานะกระบวนการบูรณาการระหว่างศักยภาพทางปัญญา การประยุกต์ใช้ และการตัดสินใจเชิงยุทธวิธี ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในระดับสูงจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลได้จัดทำแผนปฏิรูปประเทศด้านกีฬา วัฒนธรรม แรงงาน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนที่ 14 ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาทิศทางการขับเคลื่อนศักยภาพการกีฬาในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และพระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งได้ระบุเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การกีฬาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และขีดความสามารถของประชาชนในการพัฒนาประเทศ แต่ประเทศไทยยังขาดกลไกการพัฒนานโยบายพื้นฐานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของประเทศไทยให้ไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงสมคณธรรมการนโยบาย

การศึกษาแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งกำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแผนนั้นอันจะเป็นผลให้การบริหารจัดการด้านศึกษาเป็น ระบบและมีเครือข่ายในการพัฒนาการศึกษาอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งใน มาตราที่ 4 คณะกรรมการนโยบายที่สำคัญและเป็นหลักในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา อธิการบดีมหาวิทยาลัยการศึกษาแห่งชาติ ผู้ว่ากรุงเทพมหานคร นายกสมาคมสันนิบาติ เทศบาลแห่ง ประเทศไทย นายกสมาคมองค์กรบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ประธานกรรมการบริหารกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย จากโครงสร้างของ คณะกรรมการแสดงให้เห็นถึงเจตจำนงค์ให้หน่วยดังกล่าวต้องทำงานร่วมกันแบบอภิบาลผ่านความ ร่วมมือเพื่อให้การพัฒนายกระดับมาตรฐานกีฬาของชาติสู่ระดับมาตรฐานสากลนั้นบรรลุเป้าหมาย

จากการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติแสดงให้เห็นถึงการ พัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับชาติและนานาชาติจำเป็นต้องดำเนินการภายใต้กรอบการอภิบาลผ่าน ความร่วมมือ (Collaborative Governance) ซึ่งมุ่งเน้นการบูรณาการบทบาท หน้าที่ และทรัพยากร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยมี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงาน หลักในการกำหนดทิศทางนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ขณะที่ การกีฬา แห่งประเทศไทย และ โรงเรียนกีฬาในสังกัด ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การ ปฏิบัติในระดับการฝึกซ้อม การพัฒนานักกีฬา และการบริหารจัดการระบบกีฬาในขณะเดียวกัน โรงเรียน กีฬาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กระทรวงมหาดไทย มีบทบาทสำคัญในการขยายโอกาส การเข้าถึงระบบการพัฒนากีฬาในระดับพื้นที่และชุมชน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความต่อเนื่องของเส้นทาง การพัฒนานักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาในมิติพื้นที่และบริบทท้องถิ่น อย่างไรก็ตามการดำเนินการ ดังกล่าวจะไม่สามารถบรรลุผลอย่างยั่งยืนได้ หากขาดการบูรณาการกับ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี บทบาทหลักในการกำกับดูแลด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาห้องเรียนกีฬา เพื่อให้การพัฒนาทางการกีฬาเป็นไปควบคู่กับการพัฒนาทางการศึกษาอย่างสมดุล ดังนั้น การพัฒนากีฬา สู่ความเป็นเลิศจึงควรดำเนินการบนฐานของความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (inter-ministerial collaboration) โดยมุ่งสร้างความสอดคล้องเชิงนโยบายระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ผ่านกลไกการอภิบาลที่ชัดเจน เช่น การกำหนดบทบาท ร่วม การใช้กรอบนโยบายและตัวชี้วัดร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการประสานการดำเนินงานใน ระดับนโยบาย ระดับองค์กร และระดับสถานศึกษาการอภิบาลผ่านความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวจะ ช่วยลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร และสร้างเส้นทางพัฒนาผู้เรียน ที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับห้องเรียนกีฬา โรงเรียนกีฬา ไปจนถึงการพัฒนา นักกีฬาระดับสูง อันจะนำไปสู่การยกระดับระบบกีฬาของประเทศสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติอย่าง ยั่งยืน อย่างไรก็ตาม แม้โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการกีฬาจะมีหน่วยงานหลักในสังกัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาเป็นแกนกลาง แต่ลักษณะของการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศในบริบทปัจจุบันมี ความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายมิติ โดยเฉพาะมิติทางการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ การจัดการในระดับพื้นที่ ซึ่งไม่สามารถดำเนินการโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงลำพังได้ ประเด็น ดังกล่าวจึงนำไปสู่ความจำเป็นในการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานในลักษณะ การอภิบาลผ่านความ ร่วมมือ (Collaborative Governance) เพื่อเชื่อมโยงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้

สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบแต่เนื่องจากจากรายงานการประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนกีฬาและศูนย์ฝึกกีฬาจากสำนักงาน พัฒนาการกีฬาแห่งชาติ (2565) และรายงานการประเมินสถานศึกษาในประเทศไทยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) พบว่า การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬายังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายเชิงนโยบายด้านการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของไทย เนื่องจากปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ไม่เชื่อมโยงกันระหว่างภาคการศึกษา และภาคกีฬา ทำให้เส้นทางการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาขาดความต่อเนื่อง ทั้งยังประสบกับปัญหาการขาดแคลนครุพลศึกษา โค้ช และนักวิทยาศาสตร์การกีฬาที่มีความเชี่ยวชาญสูง การบริหารงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย รวมทั้งระบบการคัดกรองเด็กที่มีพรสวรรค์ยังคงอาศัยประสบการณ์มากกว่าข้อมูลเชิงประจักษ์ส่งผลให้คุณภาพการฝึกซ้อมและผลลัพธ์ด้านสมรรถนะผู้เรียนและนักกีฬาค่าต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติขณะเดียวกันหลักสูตรการเรียนการสอนยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมกีฬาในยุคปัจจุบันทำให้ผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถก้าวสู่ระดับทีมชาติ ที่มีศักยภาพพอที่จะเข้าสู่ระดับโลกได้หรือก้าวสู่อาชีพกีฬาอย่างที่คาดหวัง งานวิจัยสะท้อนว่าปัญหาดังกล่าวเป็นผลรวมของโครงสร้างระบบที่กระจัดกระจาย ขาดเอกภาพด้านนโยบายและขาดความต่อเนื่องของระบบการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนส่งผลให้ระบบพัฒนา นักกีฬาของชาติภายใต้สถาบันมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬาในสังกัดไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย (สำนักงาน พัฒนาการกีฬาแห่งชาติ, 2565)

จากการที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงการที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของชาติ โดยได้กำหนดแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ด้านกีฬา トラพระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ รวมทั้งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เพื่อกำหนดให้มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬาในสังกัดเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คณะกรรมการโอลิมปิก สมาคมกีฬาและภาคเอกชน ประกอบกับการรายงานการประเมินผลการดำเนินการของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬาของสำนักงาน พัฒนาการกีฬาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่าการดำเนินการของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬาไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า ความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้หน่วยงานหลักคือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาสามารถทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ ภายใต้หลัก การอภิบาลผ่านความร่วมมือ (Collaborative Governance) ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นการตัดสินใจร่วม การแบ่งปันข้อมูลร่วม และความรับผิดชอบร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคกีฬาอาชีพ และภาคเอกชนบนเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนานักกีฬาไทยสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นในการศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทาง ที่ช่วยให้หน่วยงานทุกภาคส่วนสามารถประสานบทบาทและขับเคลื่อนนโยบายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพบนฐานคิดดังกล่าว ประเทศไทยมีจุดแข็งคือมีสถานศึกษากีฬาหลากหลายรูปแบบ ทั้งโรงเรียนกีฬา มกช. ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคัดกรองและพัฒนา นักกีฬาด้วยมาตรฐานระดับชาติ โรงเรียนกีฬาและห้องเรียนกีฬาในท้องถิ่นที่เข้าถึงเด็กในพื้นที่และสามารถค้นหาผู้มีพรสวรรค์ได้ตั้งแต่อายุยังน้อย รวมถึงโรงเรียนที่จัดห้องเรียนกีฬาในระบบปกติที่ช่วยสร้างฐานผู้เรียนที่มีทักษะพื้นฐานและสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสม ถ้าหน่วยงานเหล่านี้มีแนวทางและมาตรฐานร่วมกัน ประเทศไทยจะมี “ท่อยาวพัฒนานักกีฬา” (National Athlete Pipeline) ที่สมบูรณ์และต่อเนื่องมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โรงเรียนกีฬาในสังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โรงเรียนกีฬาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อสังเคราะห์รูปแบบของนโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาของประเทศผู้นำด้านกีฬาระดับโลก 10 ประเทศ
3. เพื่อพัฒนานโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล

การทบทวนวรรณกรรม

1. ผู้มีความสามารถพิเศษหรือผู้มีความฉลาดทางการกีฬา ได้มีนักวิชาการทางด้านศาสตร์การกีฬา ผู้พัฒนาแบบประเมินความฉลาดทางกีฬา นักจิตวิทยาสาขาจิตวิทยาการรู้คิดได้ให้ความหมาย ของคำว่าความฉลาดทางการกีฬา ประมวลได้ดังนี้

1.1 Bowman et al. (2020) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้เป็นผู้พัฒนาแบบประเมินความฉลาด ทางกีฬา (Athletic Intelligence Quotient : AIQ) ที่เผยแพร่ใช้งานในหลากหลายอาชีพและองค์กร กีฬาในระดับสูงของอเมริกัน ใช้ทฤษฎี CHC (CHC Model) ที่พัฒนาโดย CattcLL; Horw; CarroLL ซึ่งอธิบายความฉลาดของมนุษย์ในรูปแบบ ความฉลาดทั่วไป (General Intelligence) หรือ “3 - factor” ซึ่งเป็นความสามารถโดยรวมในการวิเคราะห์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ความคิดในการ แก้ปัญหาใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบ (Fluid Reasoning) ความรู้ทั่วไปเชิงภาษาและวัฒนธรรม (Crystallized Intelligence) 2) การคิดในเชิงภาพและพื้นที่ (Visual - Spatial Processing) 3) การแยกแยะเสียงจากการฟังเชิงลึก (Auditory Processing) 4) ความเร็วในการประมวลผลข้อมูล (Processing Speed) 5) ความจำระยะยาว (Long - Term Memory) 6) ความจำระยะสั้น (Short - Term Memory) 7) ความสามารถด้านการอ่านและเขียน (Reading and Writing) 8) ความสามารถด้านตัวเลขและตรรกะ (Quantitative Reasoning) ความฉลาดทางการกีฬา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความสามารถในการมองเห็นเชิงพื้นที่จินตภาพ 3 มิติ และการวางแผนจากภาพ (Visual-Spatial Processing) 2) ความสามารถในการเรียนรู้กลยุทธ์และ เรียกคืนข้อมูลจากความจำระยะยาว (Learning Efficiency / Long Term Storage and Retrieval) 3) ปฏิกริยาตอบสนอง (Reaction Time) และ 4) ความเร็วในการประมวลผลข้อมูล (Processing speed) แนวคิดของ Bowmein (AIQ) ความฉลาดการกีฬามีได้วัดจากร่างกายหรือทักษะทางกาย เท่านั้น แต่เกิดจากการผสมผสานของความสามารถด้านการคิด การจดจำ การรับรู้ทางสายตาและ การตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ความกดดัน การรับรู้การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในการ แข่งขัน เป็นกระบวนการทางสมองที่ผสมผสานความซับซ้อนระหว่างความสามารถทางสมอง และ ความสามารถการเคลื่อนไหวร่างกาย

1.2 Memmert and Roca. (2017) ศาสตราจารย์ทางด้านจิตวิทยาการกีฬาและวิทยาศาสตร์ การเคลื่อนไหวของประเทศเยอรมนีได้พัฒนาแนวคิดความฉลาดเชิงกลยุทธ์ในการกีฬาของนักกีฬา เพื่อประเมิน (Tactical intelligence) ความฉลาดทางการกีฬา โดยต้องอยู่บนสมมติฐานที่ว่า Tactical Intelligence in sports คือความสามารถของนักกีฬาในการรับรู้ “สถานการณ์” และ “เลือกตอบสนองที่เหมาะสมที่สุด” ในสถานการณ์ของการแข่งขันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกีฬาที่ต้อง ตัดสินใจอย่างรวดเร็ว เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล มวย ฯลฯ

2. แบบจำลองปัจจัยเชิงนโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จทางการกีฬาในระดับนานาชาติ (Sport Policy Factors Leading to International Sporting Success: SPLISS Model)

การพัฒนา นโยบาย กีฬาเพื่อความเป็นเลิศในระดับนานาชาติต้องอาศัยกรอบทางทฤษฎีที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารจัดการและผลลัพธ์ทางการกีฬาได้อย่างเป็นระบบในอดีต การศึกษาความสำเร็จทางการกีฬา มุ่งวิเคราะห์เพียงบางมิติเช่น งบประมาณ การฝึกซ้อม หรือ ความสามารถของนักกีฬาโดยขาดการเชื่อมโยงในระดับระบบนโยบายที่ครอบคลุมปัจจัยเชิงโครงสร้าง กระบวนการและผลลัพธ์จากปัญหาดังกล่าวคณะนักวิจัยทำโดย ศาสตราจารย์ ดร. Veerle De Bosscher และคณะ แห่งมหาวิทยาลัย Vrije Universiteit Brussel ประเทศเบลเยียม จึงได้พัฒนาแบบจำลอง SPLISS (Sport Policy Factors Leading to International Sporting Success) ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือทางทฤษฎี (Theoretical Model) ที่ช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายและนักวิจัยสามารถ (De Bosscher V. (2015)

- 1) วิเคราะห์องค์ประกอบของนโยบายกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในภาพรวม
- 2) เปรียบเทียบระบบกีฬาของประเทศต่างๆบนพื้นฐานของข้อมูลจริง
- 3) ประเมินความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนทางนโยบายกับความสำเร็จทางการกีฬาได้อย่างเป็นเหตุผล

แบบจำลอง SPLISS จึงถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวิจัยเชิงนโยบายด้านกีฬาเพราะได้ยกระดับการศึกษาจากการอธิบายเชิงประสบการณ์สู่การวิเคราะห์เชิงระบบและการเปรียบเทียบระหว่างประเทศ (Cross-national Comparision) ทำให้ประเทศต่างๆสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายกีฬาเพื่อความเป็นเลิศได้อย่างมีหลักวิชาการและประสิทธิภาพมากขึ้น แบบจำลอง SPLISS ซึ่งพัฒนาโดย ศาสตราจารย์ ดร. Veerle De Bosscher เพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศที่ต้องการเข้าใจว่าอะไรคือสูตรแห่งความสำเร็จทางการกีฬาและระดับโลก ผ่านมุมมองที่เป็นระบบ มีหลักฐานรองรับและสามารถเปรียบเทียบได้ในแต่ละพื้นที่ทางสังคมเศรษฐกิจโดยเฉพาะในยุคการกีฬาเป็นพลังงานอำนาจเชิงนโยบาย (Soft Power) สะท้อนถึงศักยภาพของประเทศ

เหตุผลสำคัญของการพัฒนาแบบจำลองปัจจัยเชิงนโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จทางการกีฬา และระดับนานาชาติ SPLISS (De Bosscher et al., 2008)

1) เพื่อตอบโต้ความไม่แน่นอนของการลงทุนทางการกีฬาก่อน SPLISS เกิดขึ้นยังไม่มีกรอบ ทฤษฎีที่ชัดเจนได้ว่า สมมติฐานหรือประสบการณ์ส่วนตัว SPLISS จึงถูกออกแบบให้เป็นโมเดลฐานหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based Model) ที่ใช้ข้อมูลจริงจากหลายประเทศมาวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์ว่าปัจจัยใดมีน้ำหนักต่อความสำเร็จทางการกีฬามากที่สุด การลงทุนด้านใดให้ผลลัพธ์มากที่สุดผู้กำหนดนโยบายจำนวนมากจึงใช้งบประมาณตาม

2) เพื่อการสร้างมาตรฐานการเปรียบเทียบเชิงนโยบาย (Benchmarking Tool) แต่ละประเทศมี ระบบกีฬาที่แตกต่างกัน จีนและรัสเซียใช้ระบบรวมศูนย์ขณะที่สหรัฐอเมริกาและเนเธอร์แลนด์ใช้ระบบการกระจาย ก่อนการพัฒนา SPLISS ไม่มีเครื่องมือที่ทำให้ประเทศต่างๆเปรียบเทียบกันได้อย่างเท่าเทียม SPLISS จึงทำหน้าที่เป็นกรอบการวิเคราะห์สากล (Global Comparative Framework) ที่ช่วยให้เห็นภาพรวมและ ความแตกต่างของแต่ละระบบอย่างชัดเจน

3) เพื่อเชื่อมโยงมิติ นโยบาย-การบริหาร-ผลลัพธ์ เข้าด้วยกันงานวิจัยก่อนหน้านี้มักจะแยกการศึกษาออกเป็นบางส่วน เช่น ศึกษาเฉพาะการเงินงบประมาณ การฝึกฝึก ระบบโครงสร้างสนับสนุนหรือระบบการคัดกรอง แต่ SPLISS องค์การกีฬาเป็นระบบแบบองค์รวมที่ต้องประสานกันทุกระดับตั้งแต่ต้นนโยบายรัฐจนถึงการปฏิบัติในสนามจริง

4) เพื่อใช้เป็นฐานพัฒนาแนวทางเชิงนโยบาย (Policy Development Framework) ไม่ได้เป็น เพียงเครื่องมือวิเคราะห์ย้อนหลัง แต่ใช้สำหรับการคาดการณ์และวางแผนนโยบายอนาคต Prospective Planning) ให้กับประเทศที่ต้องการยกระดับความเป็นเลิศเช่น การปรับแผนงบประมาณหรือการพัฒนา โครงสร้างการฝึกเยาวชน SPLISS จึงไม่เพียงเป็นแบบจำลองทางทฤษฎีเท่านั้นแต่ยังเป็นเข็มทิศเชิงนโยบาย (Policy Compass) สำหรับประเทศที่ต้องการออกแบบระบบกีฬามีประสิทธิภาพยั่งยืนและนำไปสู่ความ เป็นเลิศในระดับนานาชาติอย่างแท้จริง

รายละเอียดของแบบจำลอง SPLISS (De Bosscher et al, 2015แบบจำลอง SPLISS ประกอบด้วย 9 เสาหลัก

เสาหลักที่ 1 งบประมาณและการลงทุน งบประมาณคือรากฐานของระบบนโยบายกีฬาทั้งนี้การพัฒนาความเป็นเลิศต้องอาศัยการลงทุนที่เพียงพอและยั่งยืนในระดับโครงสร้างพื้นฐาน

เสาหลักที่ 2 โครงสร้างและนโยบายการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศการออกแบบระบบนโยบายและโครงสร้างการบริหารจัดการด้านกีฬาแห่งชาติที่ส่งเสริมความเป็นเอกภาพในการดำเนินนโยบายกีฬาทั้งใน แนวตั้งและแนวนอน เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ จุดเน้นของการบูรณาการเชิงนโยบายก็คือ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมการกำหนดนโยบายระดับชาติ โครงสร้างการบริหารระดับทุน การทำงานร่วมกันของหน่วยงานและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

เสาหลักที่ 3 การพัฒนาบุคลากรและการมีส่วนร่วมในระดับรากหญ้าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นรากฐานของความเป็นเลิศ ประเทศที่มีผู้เล่นกีฬาในระดับประชาชนจำนวนมากจะมีโอกาสของการค้นพบผู้มีพรสวรรค์และพัฒนาเข้าสู่ระบบเยาวชนมากขึ้น

เสาหลักที่ 4 ระบบการคัดเลือกและพัฒนาเยาวชนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา เสาหลักที่สามคือสายพานการพัฒนานักกีฬาชั้นเลิศที่เชื่อมระหว่างระบบการศึกษา ระบบกีฬาแข่งขันและทีมชาติเพื่อความเป็นเลิศ

เสาหลักที่ 5 สวัสดิการและอาชีพของนักกีฬาลังกการเลิกเป็นนักกีฬา เสาหลักนี้ถือเป็นเสาหลักของความเป็นมนุษย์เพราะมุ่งเน้นการดูแลชีวิตนักกีฬาเพื่อความพร้อมทางคุณภาพชีวิตและความยั่งยืนทางอาชีพ

เสาหลักที่ 6 การสนับสนุนนักกีฬา การดูแลนักกีฬาตลาดเส้นทางอาชีพ นโยบายต้องยึดนักกีฬาเป็นศูนย์กลางโดยสนับสนุนตั้งแต่ช่วงเริ่มอาชีพ จนถึงเลิกเล่นกีฬา การพัฒนานักกีฬาแบบองค์รวม

เสาหลักที่ 7 การพัฒนาและสนับสนุนบุคลากรการกีฬา โค้ช โค้ชเป็นผู้ขับเคลื่อนระบบความเป็นเลิศ โค้ชถือเป็นหัวใจสำคัญ โค้ชเป็นไสกว่าผู้ถ่ายทอดกีฬาแต่เป็นทั้งผู้นำเป็นครูและผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรม ความคิด และพฤติกรรมของนักกีฬา

เสาหลักที่ 8 การสนับสนุนและทรัพยากรได้รับการจัดอยู่ในกลุ่มกลไกเชิงกระบวนการซึ่งมีหน้าที่เชื่อมต่อระหว่างนโยบายการพัฒนาเยาวชนกับการสร้างผลลัพธ์ระดับชาติ

เสาหลักที่ 9 การวิจัยและนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์การกีฬานโยบายกีฬาและกระบวนการฝึกซ้อมถูกขับเคลื่อนโดยองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการกีฬาที่ได้รับการพิสูจน์เชิงประจักษ์

3. แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาศักยภาพของผู้มีพรสวรรค์ทางกีฬา

3.1 ทฤษฎีการฝึกแบบเจาะจงในการสร้างและพัฒนาในระดับความเชี่ยวชาญของ คาร์ล แอนเดอร์ส เอริกสัน (Ericsson's deliberate Practice and Expert Performance Theory) สามารถสรุปเป็นทฤษฎี 8 หลักการดังนี้

1) ความเป็นเลิศไม่ได้เกิดจากพรสวรรค์เพียงอย่างเดียว เป็นแนวคิดที่ได้แย้งแนวคิดที่ถือว่าพรสวรรค์คือความสำเร็จโดยกำเนิด (Expertise is built, not born) เด็กที่มีความสามารถโดดเด่นตั้งแต่เด็กไม่ได้กลายเป็นผู้เชี่ยวชาญเสมอไป ความเป็นเลิศเกิดจากการฝึกแบบเฉพาะเจาะจงที่ยาวนานและมีคุณภาพสูง ความแตกต่างระหว่างคนเก่งระดับโลกกับคนทั่วไป เกิดจากวิธีการฝึกไม่ใช่ศักยภาพโดยกำเนิด

2) การฝึกแบบเฉพาะเจาะจง คือกลไกหลักที่สร้างผู้เชี่ยวชาญ (Deliberate Practice) การฝึกแบบเฉพาะเจาะจงคือการฝึกที่ 1) มีเป้าหมายเฉพาะเจาะจง 2) อยู่เหนือระดับความสามารถปัจจุบันเล็กน้อยที่สามารถฝึกจนบรรลุได้ 3) ได้รับผลย้อนกลับอย่างต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญ 4) มีการแก้ไขจุดอ่อนอย่างเป็นระบบ 5) ต้องใช้สมาธิและความพยายามเป็นอย่างมาก 6) ไม่ใช่การฝึกเพื่อสนุกและเพื่อการพัฒนา การฝึกแบบเฉพาะเจาะจง เป็นการฝึกเพื่อการเปลี่ยนแปลงสมองและทักษะ

3) ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 10 ปี หรือหลายพันชั่วโมง (ที่มาของกฎ 10 year rule) และต้องเป็นรูปแบบการฝึกคุณภาพสูงอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ความเป็นเลิศต้องการ เวลา+ความต่อเนื่อง+รูปแบบการฝึกเฉพาะเจาะจงที่มากพอ

4) การพัฒนาจะเป็นแบบไม่เป็นเส้นตรง (Non-Linear Development) ผลการฝึกมักปรากฏว่าบางช่วงพัฒนาได้เร็ว บางช่วงช้าหรือหยุดนิ่ง บางช่วงต้องย้อนกลับไปฝึกพื้นฐาน บางช่วงก้าวกระโดดแบบเขย่งก้าว กระโดดและทั้งหมดนี้เป็นการฝึกปกติของการสร้างผู้เชี่ยวชาญรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

5) การฝึกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสมอง (Neural Adaptation) การฝึกแบบเฉพาะเจาะจงไม่ใช่แค่การสร้างความรู้ความเข้าใจแต่เป็นกลไกของการเปลี่ยนแปลงของระบบประสาท โดยมักเชื่อมต่อทางระบบเซลล์ประสาท เพิ่มความเร็วในการประมวลผล สร้างแบบจำลองทางจิตที่แม่นยำ (Mental Representation) ทำให้การตอบสนองเป็นไปตามอัตโนมัติและแม่นยำ

6) บทบาทสำคัญของโค้ชผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Profounding Expert Coach) ผู้ฝึกไม่ได้เป็นเพียงผู้สอนแต่เป็นผู้ออกแบบฝึกในระดับเชี่ยวชาญสูง ให้ผลตอบกลับที่ละเอียดคมฉับไว ตรวจวัดประเมินความก้าวหน้า สร้างความท้าทายให้ก้าวเกิน Comfort Zone เด็กที่มีความสามารถพิเศษจะโตได้รวดเร็วเมื่อเจอโค้ชระดับสูงที่เข้าใจ

7) การสะท้อนคิด (Reflective Practice) และแก้ไขจุดอ่อนผู้ที่มีความสามารถพิเศษจะต้องมีทักษะ ในการประเมินตนเอง (Self Evaluation) รู้ว่าผิดพลาดตรงใด วางแผนเพื่อแก้ไข ติดตามความก้าวหน้า การรู้จักตนเองคือรากฐานของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8) สภาพแวดล้อมสนับสนุนคือปัจจัยสำคัญ สภาพแวดล้อมคือ โครงสร้างสำคัญในกระบวนการพัฒนา การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว โค้ชระดับสูง ในการแข่งขัน วัฒนธรรมแห่งความพยายาม ทรัพยากรเหมาะสม

4. การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ Educational Provision for Gifted and Talented)

กระบวนการของการจัดการศึกษาให้กับเด็กหรือผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละด้านตามทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ Gardner (Gardner's Multiple Intelligence) มีขั้นตอนการดำเนินการอยู่ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการคัดเลือกและแสวงหาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ 2) ขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ และ 3) ขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ดังนี้

ขั้นตอนการคัดเลือก แสวงหาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

Johnsen & VanTassel-Baska (2002) ได้พัฒนาโมเดลการเสาะแสวงหาคัดเลือกผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษมีจุดมุ่งหมายเพื่อคัดกรองผู้เรียนที่มีความหลากหลายได้อย่างทั่วถึง ก่อนเริ่มต้นกระบวนการเสาะหา/คัดเลือก ครูที่ทำหน้าที่คัดเลือกจะได้รับการอธิบายเกี่ยวกับกระบวนการเสาะหา/คัดเลือก ได้แก่ 1) อะไรคือคุณลักษณะของผู้เรียนที่ต้องการเสาะหา/คัดเลือก เช่น ความสามารถทางปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ และความเป็นผู้นำ 2) เครื่องมือประเมินใดที่สามารถประเมินคุณลักษณะเหล่านี้ของผู้เรียน เช่น แบบทดสอบที่ใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน และแบบทดสอบที่คำนึงถึงความต้องการและความถนัดของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่มีความต้องการพิเศษ 3) อะไรคือแผนการสำหรับการบริการและโปรแกรมสำหรับผู้เรียนโดยอ้างอิงจากคุณลักษณะของผู้เรียน เนื่องจากตัวเลือกและธรรมชาติของโปรแกรมจะส่งผลต่อกระบวนการเสาะหา/คัดเลือกและประเมินผู้เรียน 4) จะเลือกใช้การประเมินประเภทใด และใช้ข้อมูลจากแหล่งใด เช่น จากผู้ปกครอง ผู้สอน หรือผู้เรียน 5) จะมั่นใจได้อย่างไรว่าการประเมินนั้นเพียงพอ เช่น ทบทวนความตรง (validity) ความเที่ยง (reliability) และความสอดคล้อง (consistency) ของเครื่องมือประเมินกับสิ่งที่ต้องการวัด เป็นต้น 6) จะใช้แนวทางใดในการลงมือประเมิน เช่น กระบวนการการส่งต่อ (referral) ความยินยอมแนวทางการประเมิน เป็นต้น 7) จะตีความผลการประเมินอย่างไร เช่น การใช้เกณฑ์มาตรฐานระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ 8) จะต้องจัดการการเรียนรู้ทางวิชาชีพอะไร เพื่อใครบ้าง เช่น อบรมความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือประเมินให้แก่ครู 9) ผู้ปกครองควรจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเสาะหา/คัดเลือกอย่างไร เช่น การสร้างเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเสาะหา/คัดเลือกให้กับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และ 10) ประเมินประสิทธิผลของกระบวนการเสาะหา/คัดเลือก เช่น ศึกษาความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) ของเครื่องมือที่ใช้ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

การศึกษาที่ผ่านมา มีผู้เสนอหลักการในการจัดหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษในหลากหลายมุมมอง (Maker, 2005; Sak & Ayas, 2020; VanTassel-Baska, 2018) เริ่มจาก Maker (2005) ให้ข้อแนะนำในการจัดหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษว่าควรต้องมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพิจารณาปัจจัย 4 ประการ คือ เนื้อหา (content) กระบวนการ (process) ผลผลิต (product) และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment)

1. การปรับเนื้อหาเป็นการปรับระดับความยากและความซับซ้อนให้เหมาะสมกับผู้เรียน อาจมีทั้งการขยายรายละเอียดของเนื้อหา บูรณาการกับเนื้อหาอื่น ๆ หรือกระชับเนื้อหา รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ เนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษควรต้องมีการบูรณาการไปสู่การนำไปใช้จริง หรือการนำไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

2. การปรับกระบวนการ ควรคำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียน เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความซับซ้อนเป็นนามธรรม และใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ ความอยากรู้อยากเห็น แรงจูงใจในการเรียนรู้ ทศนคติที่ดีและทักษะที่จำเป็นต่างๆ นอกจากนี้ควรมีความยืดหยุ่นในการให้เวลาในการทำกิจกรรม

3. การปรับผลผลิต ชิ้นงานสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษควรเป็นชิ้นงานที่เป็นของจริง และสามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ

4. สภาพแวดล้อม ควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษมักใช้เวลาทำงานมากกว่าผู้เรียนทั่วไป และมัก

ทำงานในสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียนหรือโรงเรียน ดังนั้นจึงควรจัดเวลาที่ยืดหยุ่น ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ทางลึก ยืดหยุ่นเรื่องสถานที่ในการทำงานและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ

โปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ (Education Programs for Talented Students: EPTS) ซึ่งเป็นการจัดทำหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เป็นสากล และสามารถนำมาใช้ออกแบบทั้งโปรแกรมที่เน้นการย่นระยะเวลาเรียนและการเพิ่มพูนประสบการณ์ (Sak & Ayas, 2020) ประกอบด้วย 4 หลักการดังนี้

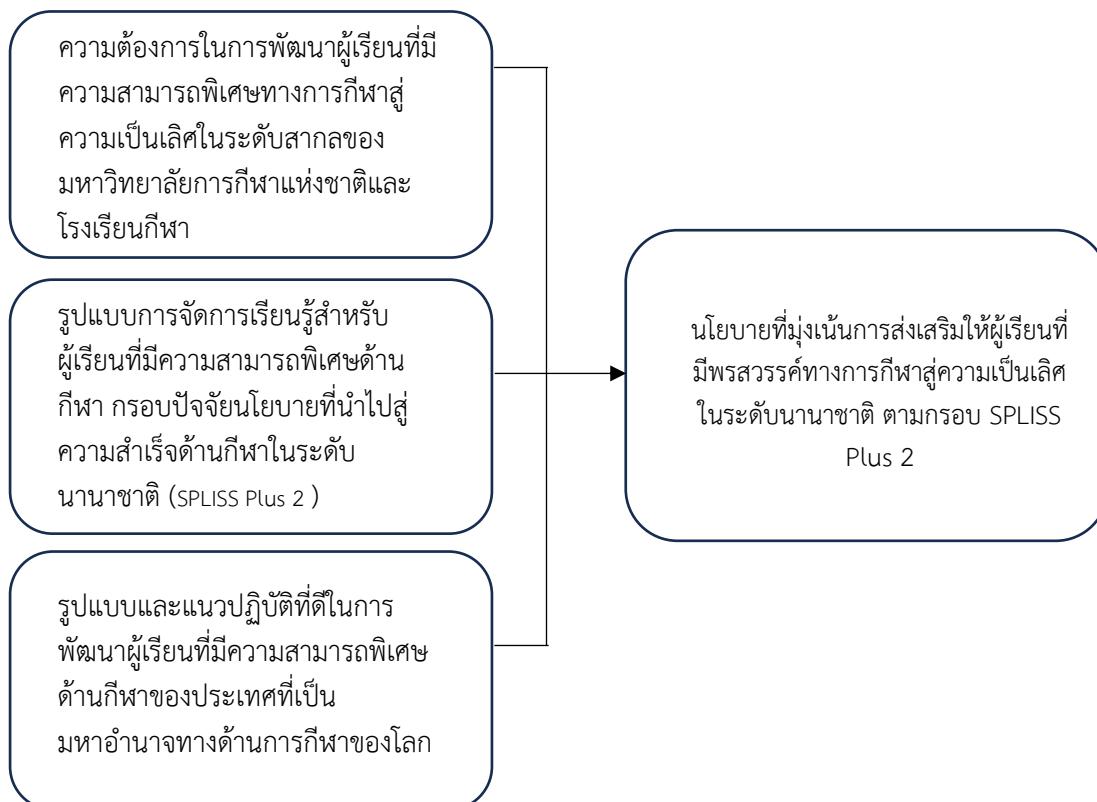
1. ความเป็นสากล (universality) หมายถึง หลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษต้องใช้ได้กับผู้เรียนในบริบทที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนพิเศษ (special schools) ห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์แบบในตัวเอง (self-contained classes) และห้องเรียน (pull-out classes)

2. ความจำเพาะ (specificity) หมายความว่าแต่ละหลักสูตรควรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงและได้รับการนิยามอย่างละเอียด และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

3. คุณประโยชน์ (utility) คือหลักสูตรควรจะสามารถนำมาใช้กับหลากหลายวิชาได้ เช่น วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

4. ความยืดหยุ่น (taxability) หลักสูตรควรจะสามารถนำมาใช้ในทุกระดับชั้นเรียนได้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ จำนวน 17 คน ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาสังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจำนวน 13 คน ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 10 คน และผู้บริหารโรงเรียนกีฬาสังกัดเทศบาล 10 คน

2. เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ตามกรอบปัจจัยเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ แบบตารางวิเคราะห์เนื้อหาเชิงระบบ (Systematic Content Analysis Matrix) (Krippendorff 2004) คุณภาพของเครื่องมือวิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หาค่า IOC ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ IOC=0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ =0.84

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามออนไลน์ (online Questionnaire Data Collection) โดยผู้วิจัยเผยแพร่แบบสอบถามผ่าน Google Forms ไปยังกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และผู้บริหารโรงเรียนกีฬาได้รับ คือ แบบสอบถามออนไลน์ในระบบออนไลน์ครบจำนวน 50 ฉบับ (Swionmiation)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การแปลผล 1.00-1.80= น้อยที่สุด 1.81-2.60= น้อย 2.61-3.40=ปานกลาง 3.41-4.20= มาก 4.21-5.00=มากที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้กระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงระบบ (Systematic Content Analysis, Krippendorff 2013) เพื่อสร้างข้อสรุปเชิงนโยบายและข้อสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเนื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงระบบมิได้มุ่งสรุปความคิดเห็นรายบุคคลแต่เน้นการอนุมานจากรูปแบบร่วมที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอในข้อมูลภายใต้บริบทเดียวกันเมื่อข้อมูลเชิงคุณภาพจากหลายแหล่งถูกวิเคราะห์อย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการรหัส การจัดหมวดหมู่ และการสังเคราะห์จะสามารถยกระดับจากถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลไปสู่ประเด็นเชิงโครงสร้างและกลไกซึ่งเป็นฐานสำคัญของการกำหนดนโยบายซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1. การใส่รหัส

- 1.1 กำหนดหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบาย
- 1.2 กำหนดภาพรวมของข้อมูล (Familiarization)
- 1.3 กำหนดรหัสตั้งต้น (Initial Code)
- 1.4 สร้างคู่มือรหัส (Code Book)
- 1.5 ทำเครื่องหมายข้อความ (Apply code)
- 1.6 ปรับนิยาม (Refine code)

2. การจัดหมวดหมู่

- 2.1 จัดกลุ่มรหัสที่เกี่ยวข้อง (Code Clustering)
- 2.2 ตั้งชื่อหมวดหมู่ (Category Naming)
- 2.3 ตรวจสอบความครอบคลุมและความหมาย (Coverage and Distinction)
- 2.4 เชื่อมหมวดหมู่กับกรอบแนวคิด (Framework Mapping)

3. การสังเคราะห์ (Synthesis)

3.1 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหมวด

3.2 สร้างสาระสำคัญ (Key Finding)

3.3 พัฒนาโครงสร้างกลไกของระบบ (Mechanism Building)

3.4 สังเคราะห์เป็นกรอบแนวทางเชิงนโยบาย (Policy Framework Recommendation)

3.5 ยืนยันความน่าเชื่อถือ (Validation)

การเลือกใช้การวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดของ Krippenaroff เนื่องจากเป็นแนวทางที่กำหนดกรอบตรรกะที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถเชื่อมโยงข้อความเชิงคุณภาพไปสู่การอนุมานเชิงระบบและเชิงนโยบาย ได้อย่างมีความน่าเชื่อถือ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการเชิงนโยบายของผู้บริหารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬา 12 ประเด็นนโยบาย ภายใต้กรอบ SPLISS Plus 2

ประเด็นนโยบาย	($\bar{x}$)	SD	Effect Size (d)
1. นโยบายด้านพัฒนาคุณภาพของโค้ชและบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	4.73	0.68	0.81
2. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เวชศาสตร์การกีฬา	4.70	0.49	0.87
3. นโยบายด้านความร่วมมือเชิงอภិบาล	4.68	0.71	0.83
4. นโยบายด้านการลงทุนและงบประมาณ	4.60	0.73	0.81
5. นโยบายด้านระบบการแข่งขันและรางวัล	4.58	0.61	0.82
6. นโยบายด้านการจัดการเรียนรู้เฉพาะด้านกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา	4.57	0.60	0.84
7. นโยบายด้านการพัฒนาและระบบฐานรากกีฬา	4.56	0.58	0.78
8. นโยบายด้านคัดกรองผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา	4.54	0.43	0.75
9. นโยบายด้านผู้ให้การสนับสนุน	4.53	0.66	0.75
10. นโยบายด้านโครงสร้างสถาบันและการบริหารจัดการ	4.44	4.61	0.76
11. นโยบายด้านการพัฒนาผู้เรียนและเส้นทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ	4.42	4.73	0.77
12. นโยบายด้านสนับสนุนหลัก	4.41	4.81	0.74
ค่าเฉลี่ยรวม	4.59	0.63	0.65

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการเชิงนโยบายของผู้บริหารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬา 12 ประเด็นนโยบาย ภายใต้กรอบ SPLISS Plus 2 พบว่า ภาพรวมของระดับความต้องการพัฒนานโยบายเพื่อส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา อยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x}$ = 4.59, SD= 0.50) และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า นโยบายด้านการพัฒนาโค้ช

และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.73, SD= 0.68) รองลงมาคือนโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.70, SD= 4.49) และนโยบายด้านความร่วมมือเชิงอภิบาลและการกำกับดูแลชี้ให้เห็นว่าทั้ง 12 ประเด็นนโยบายมีความสำคัญในระดับสูงมาก เป็นแนวโน้มที่จะเป็นประเด็นสำคัญของการกำหนดนโยบาย จากตารางที่ 1 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยสูงมากตลอดจนมีค่า Effect Size ในระดับสูงแสดงให้เห็นว่าเป็นไปทุกองค์ประกอบตามกรอบของนโยบายสอดคล้องตามความต้องการเชิงนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่มีอิทธิพลต่อระบบการพัฒนากีฬาอย่างมีนัยสำคัญเชิงปฏิบัติการ

ตารางที่ 2 การเชื่อมโยงลำดับความต้องการเชิงระบบกับข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา

ลำดับความต้องการเชิงระบบ (จากผลการวิจัย)	ประเด็นความต้องการหลัก	ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposal)	กลไกการอภิบาลผ่านความร่วมมือ (Collaborative Governance)	ผลที่คาดหวังเชิงนโยบาย
1. การกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของประเทศไทย กลไกความร่วมมือเชิงอภิบาล	ความชัดเจนของทิศทาง เป้าหมาย และภาพรวมของการกำหนดความร่วมมือเชิงอภิบาล	จัดตั้งคณะกรรมการร่วมระดับชาติด้านการพัฒนานักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา	การตัดสินใจร่วมระหว่าง กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง ศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างเอกภาพเชิงนโยบายที่แสดงถึงเป้าหมายของความเป็นเลิศระดับนานาชาติ และความชัดเจนของนโยบายความร่วมมือเชิงอภิบาล
2. การพัฒนาระบบฐานรากทางการกีฬา	เส้นทางการพัฒนาที่ต่อเนื่อง	พัฒนานโยบายเส้นทางสู่ความเป็นเลิศทางการกีฬา (Talent Pathway) แบบบูรณาการ การศึกษา-กีฬา ระดับประเทศ	การออกแบบเส้นทางร่วมระหว่าง สถานศึกษา โรงเรียนกีฬา และหน่วยงานกีฬา	นักเรียนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่หลุดจากระบบ
3. การคัดกรองผู้มีความสามารถพิเศษ	ระบบคัดกรองและติดตามผู้มีพรสวรรค์	จัดตั้งระบบการคัดเลือกนักกีฬาที่มีพรสวรรค์ (Talent Identification) และฐานข้อมูลกลางระดับชาติ	การแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมระหว่าง ศธ. กทท. กรมพลศึกษา และท้องถิ่น	การคัดกรองแม่นยำและติดตามพัฒนาการระยะยาว และระบบการคัดกรองเชิงวิทยาศาสตร์

ลำดับความ ต้องการเชิงระบบ (จากผลการวิจัย)	ประเด็นความ ต้องการหลัก	ข้อเสนอเชิง นโยบาย (Policy Proposal)	กลไกการอภิบาล ผ่านความร่วมมือ (Collaborative Governance)	ผลที่คาดหวังเชิง นโยบาย
4. การจัดการ เรียนรู้ทางการกีฬา เพื่อความเป็นเลิศ ทางการศึกษา	การจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับการ ฝึกกีฬา	กำหนดนโยบาย การจัดการศึกษาที่ เน้นกีฬาและ สนับสนุนเส้นทาง อาชีพคู่ขนาน ทางการกีฬา (Dual Career)	การกำหนด มาตรฐานร่วมด้าน หลักสูตร เวลา เรียน และการ ฝึกซ้อม	สมดุลการเรียนรู้- การกีฬา และ ความยั่งยืนของ ผู้เรียน
5. คุณภาพของครู โค้ช และบุคลากร ทางการกีฬา	คุณภาพครูและ โค้ช และบุคลากร ทางการกีฬาที่ สอดคล้องกัน	พัฒนาระบบ พัฒนาครู โค้ช และบุคลากร ทางการกีฬาแบบ บูรณาการและ เส้นทางวิชาชีพ ร่วม	ความร่วมมือ ระหว่างหน่วยผลิต ครู โค้ช บุคลากร ทางการกีฬาและ หน่วยงานกีฬา- การศึกษา	ยกระดับคุณภาพ การเรียนรู้และการ ฝึกกีฬา
6. การลงทุนและ งบประมาณ การ สนับสนุนหลัก อย่างเป็นทางการ	องค์กรและ หน่วยงาน สนับสนุนหลัก อย่างเป็นทางการ การใช้ทรัพยากร อย่างมี ประสิทธิภาพ	จัดสรรงบประมาณ แบบร่วมลงทุนและ กำหนดตัวชี้วัดร่วม	การบริหาร งบประมาณร่วม ระหว่างกระทรวง และท้องถิ่น	ลดการใช้งบ ซ้ำซ้อนและเพิ่ม ผลลัพธ์เชิง นโยบาย
7. วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีทางการ กีฬา	มาตรฐานและ นวัตกรรมด้าน วิทยาศาสตร์การ กีฬา	บูรณาการศูนย์ วิทยาศาสตร์การ กีฬา การแพทย์ และจิตวิทยาการ กีฬา	เครือข่ายบริการ ร่วมระหว่าง หน่วยงานกีฬา การศึกษา และ สาธารณสุข	พัฒนาผู้เรียนอย่าง ครบมิติและ ปลอดภัย
8. ระบบการ แข่งขันและรางวัล	โครงสร้างการ แข่งขันที่สอดคล้อง กับระบบการศึกษา	พัฒนาระบบการ แข่งขันและปฏิทิน ร่วมระดับประเทศ	การประสานปฏิทิน การปฏิบัติงาน ระหว่างหน่วยงาน ทางการศึกษา หน่วยงานกีฬา และสมาคมกีฬา	ลดภาระการ แข่งขันซ้ำซ้อนและ ความเสียหายเจ็บ

ลำดับความ ต้องการเชิงระบบ (จากผลการวิจัย)	ประเด็นความ ต้องการหลัก	ข้อเสนอเชิง นโยบาย (Policy Proposal)	กลไกการอภิบาล ผ่านความร่วมมือ (Collaborative Governance)	ผลที่คาดหวังเชิง นโยบาย
9. นโยบายด้าน ผู้สนับสนุนหลัก อย่างเป็นทางการ	ความต่อเนื่องและ เสถียรภาพของ ทรัพยากร สนับสนุน และ แรงจูงใจเชิง นโยบายการ สนับสนุนจาก ภาคเอกชน	พัฒนารูปแบบ ความร่วมมือระยะ ยาวด้านกีฬา (Long-term Sports partnership) และ การทำ CSR (Corporate Social Responsibility) ขององค์กร / CSV (Creating Shared Value) / ESG-Linked	คณะกรรมการ ขับเคลื่อนด้าน ผู้สนับสนุนหลัก	ภาคธุรกิจมี บทบาทในการ พัฒนาทุนมนุษย์ ด้านกีฬา

จากตารางที่ 2 แสดงการสะท้อนความเชื่อมโยงเชิงตรรกะระหว่างลำดับความต้องการเชิงระบบกับข้อเสนอเชิงนโยบายทั้ง 9 ประเด็น ซึ่งถูกออกแบบภายใต้กรอบ SPLISS Plus 2 และการอภิบาลผ่านความร่วมมือ เพื่อแก้ไขภาวะความกระจัดกระจายของระบบการพัฒนากีฬา และยกระดับการพัฒนานักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 3 ผลการพัฒนานโยบายการส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 9 ประเด็นนโยบาย

ประเด็นนโยบาย	จุดเน้นการดำเนินงานตามนโยบาย
1. นโยบายด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของประเทศ	ประเทศไทยต้องกำหนดนโยบายกีฬาดูโดยพิจารณา “ความเป็นไปได้เชิงเศรษฐกิจและศักยภาพเชิงการค้า” ของชนิดกีฬา เช่น กีฬาโอลิมปิกที่มีโอกาสคว้าเหรียญ กีฬาอาชีพที่สร้างรายได้ให้เมือง และกีฬาเชิงท่องเที่ยว โดยกำหนดทิศทางร่วมระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา – กทม. – สมาคมกีฬา – เมืองกีฬา (Sports City) อย่างชัดเจน
2. นโยบายด้านการลงทุนและงบประมาณ (City-Based Investment Model)	ไทยต้องปรับระบบลงทุนให้ “กระจายศูนย์ตามเมืองกีฬา” เช่น กรุงเทพฯ-ชลบุรี-เชียงใหม่-ภูเก็ต โดย

ประเด็นนโยบาย	จุดเน้นการดำเนินงานตามนโยบาย
	เน้นศูนย์ฝึกกีฬาเฉพาะทางในแต่ละเมือง (Cluster Model) เช่น ศูนย์ว่ายน้ำ, ศูนย์กรีฑา, ศูนย์กีฬาในร่ม รวมถึงการลงทุนจากภาคเอกชน-ผู้สนับสนุน-มหาวิทยาลัย และโครงการ PPP เพื่อให้เมืองเป็นฐานผลิตนักกีฬาคุณภาพ
3. นโยบายด้านการพัฒนาเยาวชนและระบบฐานรากกีฬา	ต้องสร้าง “ระบบเยาวชนแบบลำดับขั้น” ผ่านโรงเรียนกีฬา ศูนย์เยาวชน อบต./เทศบาล ชมรมกีฬา และสมาคมกีฬา โดยมีโครงการ Multisport สำหรับช่วงอายุ 6-12 ปี ก่อนเข้าสู่กีฬาเฉพาะทาง ลดความซ้ำซ้อนของโครงการในหลายสังกัด
4. นโยบายด้านการคัดกรองผู้มีความสามารถพิเศษ (Science-Based Talent ID)	ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “มาตรฐานการคัดกรองแบบเดียวทั้งประเทศ” เช่น Speed, Power, VO ₂ max, Growth-Maturation Index, Skill Tests เฉพาะกีฬา จัดโดย กกท.-สมาคมกีฬา-โรงเรียนกีฬา และใช้ระบบฐานข้อมูลนักกีฬาแห่งชาติ (National Athlete Database)
5. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา	เพิ่มจำนวนผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์กีฬา (ซึ่งเป็นจุดบอดของไทย) เช่น นักกายภาพ, นักสรีรวิทยาการกีฬา, Sport Analyst, Biomechanist รวมถึงการใช้อุปกรณ์วิเคราะห์สมรรถนะ, Motion Capture, Wearable Sensors และระบบข้อมูลกลางของ กกท. เพื่อประเมินศักยภาพแบบต่อเนื่อง
6. นโยบายด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา (Elite Sports Education)	โรงเรียนกีฬาและโรงเรียนมัธยมทั่วไปต้องมีระบบ “เรียนควบคู่กีฬา (Dual Career)” เช่น เวลาเรียนยืดหยุ่น, ห้องเรียนออนไลน์, โปรแกรมสอนรายบุคคล, ครูที่ปรึกษาด้านกีฬา, โครงการโอลิมปิกสตูดิโอ (Olympic Classroom) เพื่อรองรับนักกีฬายาวชนทั่วประเทศ
7. นโยบายด้านความร่วมมือเชิงอภิบาล (Collaborative Governance)	ไทยจำเป็นต้องสร้าง “กลไกความร่วมมือแบบบังคับใช้ได้จริง” ระหว่าง กระทรวง – กกท. – สมาคมกีฬา – โรงเรียนกีฬา – มหาวิทยาลัย – ภาคเอกชน เนื่องจากปัจจุบันไทยมีจุดบอดด้านการทำงานแยกส่วน ไม่มีข้อมูลร่วม และไม่มีตัวชี้วัดกลาง จึงต้องสร้างคณะกรรมการร่วม (National Elite Sport Council)

ประเด็นนโยบาย	จุดเน้นการดำเนินงานตามนโยบาย
8. นโยบายด้านระบบการแข่งขันและรางวัล (Competition Structure)	ต้องสร้าง “ระบบการแข่งขัน 5 ระดับ” ได้แก่ (1) ระดับโรงเรียนกีฬา (2) ระดับจังหวัด (3) ระดับภูมิภาค (4) National Youth League (5) National Elite League และต้องเชื่อมต่อสู่การแข่งขันต่างประเทศ เช่น Youth Championship, SEA Games, Asia Junior Cup รวมถึงระบบแรงจูงใจ เช่น เงินรางวัล-ทุนการศึกษา-การยอมรับทางสังคม
9. นโยบายด้านผู้สนับสนุนหลัก (Stakeholders & Sponsorship)	ต้องพัฒนากลไกดึงผู้สนับสนุนรายใหญ่ เช่น เมือง, มหาวิทยาลัย, บริษัทเอกชน, สโมสรอาชีพ ให้มีแรงจูงใจผ่านภาษี, ชื่อสิทธิ์สนามกีฬา (Naming Rights), ระบบ Sport Funding Platform เพื่อลดการพึ่งพางบประมาณรัฐเพียงฝ่ายเดียว

จากตารางที่ 3 สังเคราะห์จะเห็นได้ว่า นโยบายทั้ง 9 ประเด็นสำหรับการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางกีฬาของประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การกำหนดทิศทางประเทศ การลงทุนเชิงเมืองกีฬา การคัดกรองด้วยวิทยาศาสตร์การกีฬา การพัฒนาเยาวชน การเรียนรู้เฉพาะทาง และโครงสร้างการแข่งขันที่ชัดเจน โดยต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬา และโรงเรียนกีฬาในทุกสังกัด ทั้งนี้ ประเทศไทยยังเผชิญจุดอ่อนสำคัญคือ การทำงานแบบแยกส่วนและการขาดผู้เชี่ยวชาญ จึงต้องสร้างกลไกความร่วมมือและมาตรฐานกลางระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

อย่างไรก็ตามแม้ประเทศไทยและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศของประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านกีฬาโดยมีหน่วยงานในสังกัด ได้แก่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬา รวมทั้งยังมีโรงเรียนกีฬาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สังกัดเทศบาลโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดำเนินการห้องเรียนกีฬาเป็นหน่วยงานมีเจตจำนงค์และเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล แต่เนื่องจากการดำเนินงานยังเผชิญข้อจำกัดสำคัญ โดยเฉพาะการประสานงานระหว่างหน่วยงานและการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนานักกีฬาอย่างจริงจัง ข้อจำกัดเหล่านี้จึงทำให้การวิเคราะห์ผลการวิจัยต้องมุ่งพิจารณาว่า ความต้องการของผู้บริหารสอดคล้องกับนโยบายใด ปัจจัยใดเป็นตัวผลักดันความสำเร็จ และควรมีกลไกการบริหารแบบใดเพื่อสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การอภิปรายผลในประเด็นหลักดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาในสังกัด ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเทศบาล ต่างมีความต้องการในระดับสูงมาก ($\bar{X}=4.59$; $SD=0.63$) ในการดำเนินการตามกรอบแนวคิด กรอบปัจจัยเชิง

นโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จทางการกีฬาระดับนานาชาติ (Sport Policy Factors Leading to International Sporting) (De Bosscher et al, 2017) ซึ่งความต้องการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์งบประมาณการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ สอดคล้องใน 3 ประเด็น 1) การจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อยมากในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่เป็นเลิศระดับจังหวัดและบุคลากรด้านการกีฬา 2) การจัดการเรียนการสอนสำหรับชนิดกีฬาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศยังไม่ครอบคลุมกีฬาเพื่อการต่อยอดสู่กีฬาอาชีพ 3) ประเทศไทยยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นการพัฒนาโครงการจัดสร้างศูนย์ฝึกแห่งชาติส่วนกลาง (NTC) ที่เป็นมาตรฐานสากล โดยให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาของชาติให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ คือ 1) ต้องกำหนดนโยบายที่แสดงโครงสร้างการขับเคลื่อนทางการกีฬาที่ชัดเจน 2) เส้นทางพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนที่มีพรสวรรค์ด้านกีฬาเพื่อการส่งต่อให้มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติพัฒนาต่อยอดสู่ระบบการพัฒนา นักกีฬาเยาวชนให้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2565) สอดคล้องกับงานวิจัยด้านนโยบายกีฬาระดับนานาชาติที่ชี้ให้เห็นว่า ความท้าทายสำคัญของการพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศคือการขาดความสอดคล้องเชิงนโยบายและการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการเชื่อมโยงระหว่างภาคการศึกษา ภาคกีฬา และหน่วยงานรัฐหลายระดับ ซึ่งส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณและการติดตามผลขาดประสิทธิภาพ (De Bosscher et al., 2008; De Bosscher et al., 2015) ทั้งนี้ รูปแบบความสำเร็จของประเทศผู้นำด้านกีฬาแสดงให้เห็นแนวทางที่หลากหลาย เช่น ระบบรวมศูนย์ของจีน ความร่วมมือเชิงอภีบาลระหว่างภาครัฐและสมาคมกีฬาของญี่ปุ่น เส้นทางพัฒนานักกีฬาของออสเตรเลียผ่านระบบ AIS และ FTEM และระบบ Talent Hub ของเนเธอร์แลนด์ที่เชื่อมโยงโรงเรียน สมาคมกีฬา และวิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งล้วนสะท้อนความสำคัญของการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ โครงสร้างนโยบายที่ชัดเจน และการสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์และการวิจัยกีฬาในฐานะกลไกหลักของนโยบายกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (De Bosscher et al., 2017)

ประเด็นที่ 2 ข้อค้นพบจากการสังเคราะห์นโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลจากประเทศผู้นำด้านกีฬาของโลกมีประเด็นนโยบายเป็นจุดเน้นที่แตกต่างไปจกกรอบการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงนโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จทางการกีฬาระดับนานาชาติ (SPLISS) ที่พัฒนาขึ้นโดย De Bosscher et al, 2017 ซึ่งคณะผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งของการเป็นนโยบายที่สอดคล้องตามบริบทของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้แก่ นโยบายการเรียนรู้เฉพาะทางกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬา (Sport for Educational Excellence: SEE Model) และนโยบายด้านความร่วมมือเชิงอภีบาล (Collaborative Governance) ประเด็นแตกต่างประเด็นที่ 1 นโยบายด้านการจัดการ เรียนรู้เฉพาะผู้เรียน กีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาซึ่งประเด็นนโยบายนี้จะประเด็นสำคัญของรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาสอดคล้องตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ควบคู่การพัฒนา (Dual Career) ของสหภาพยุโรป (European Commission, 2012) โดยสหภาพยุโรปกำหนดว่า นักกีฬาที่มีศักยภาพระดับนานาชาติต้องมีระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะทาง การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับตารางการฝึกซ้อมต้องเป็นหลักสูตรบนฐานทฤษฎีการศึกษาโดยองค์รวม (Holistic Education หลักการสำคัญของ Dual Career ของ EU (European Commission, 2012) ได้แก่ 1) การศึกษาที่ยืดหยุ่น (Flexible Education) 2) เส้นทางเรียนรู้เฉพาะบุคคล Personalized Learning Pathway) 3) สถานศึกษาเอื้อต่อกีฬา (Sport-Friendly Institutions) 4) สนับสนุนทักษะชีวิต (Career and Life Skills Support) 5) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (Collaborative Between Ministries) ทั้งนี้ เพราะ

ประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการศึกษา Dual Career จะมีนักกีฬาติดทีมชาติมาก นักกีฬาจะประสบความสำเร็จระยะยาวได้หากระบบการศึกษารองรับ Dual Career ช่วยลดอัตราการเลิกเล่นกีฬาเพราะ นักกีฬาไม่รู้สึกรว่าจะต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง นักกีฬาได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษา มีสุขภาพจิตที่ดีและต่อเนื่องไปถึงการมีความมั่นคงของชีวิตหลังเลิกเล่นกีฬา ซึ่งตรงกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ Baguero (Baguero, 2014) นอกจากนี้ยังไปสอดคล้องกับ แนวคิดการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาควรมุ่งบูรณาการการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาอย่างเป็นองค์รวม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะด้านสติปัญญา จิตใจและคุณธรรม ร่างกาย และจิตวิญญาณ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เน้นการพัฒนาเนื้อหา กระบวนการ ผลผลิต และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Maker, 2005; VanTassel-Baska, 2018) ตลอดจนแนวคิดการเรียนรู้ควบคู่การพัฒนา กีฬา (Dual Career) ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนผ่านระบบการศึกษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา (European Commission, 2012) โดยโครงสร้างดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทการพัฒนา กีฬาของประเทศไทย ซึ่งมีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬาในสังกัดหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน และสำหรับประเด็นนโยบายการอภิบาลผ่านความร่วมมือนำเอามาเป็นประเด็นหลักก็เนื่องจากงานวิจัยของ สำนักงานพัฒนาการ กีฬาแห่งชาติ พบว่า การดำเนินการของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬายังไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้เนื่องจากปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการไม่เชื่อมโยงกันระหว่างภาค การศึกษาและภาคกีฬาและการขาดการทำงานประสานความร่วมมือเพื่อระดมทรัพยากรจากหน่วยงานทาง การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวง มหาดไทย และภาคเอกชน (สำนักงานพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ, 2565) ซึ่งประเด็นนโยบายนี้กำหนดเพื่อการ แก้ไขจุดอ่อนของหน่วยงานหลักในการพัฒนาศักยภาพทางการกีฬาของผู้เรียน

ประเด็นที่ 3 ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาผ่านกรอบ SPLISS Plus 2 แล้วชี้ว่าประเทศไทย โดยกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการพัฒนา กีฬาเพื่อความเป็นเลิศบนฐาน การศึกษาหลายประการอยู่แล้วแต่ประสิทธิผลของระบบถูกลดทอนด้วยภาวะ Fragmentation ที่เป็นแนวทาง ของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ประเด็นสำคัญคือการขับเคลื่อนนโยบายเป็นแบบแยกส่วนข้ามหน่วยงาน ดังนั้นนโยบายทั้ง 9 ประเด็นที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้เน้นการเป็นกลไกเชิงระบบที่มุ่งสร้างกระบวนการอภิบาลผ่าน ความร่วมมือ Collaborative Government เพื่อเชื่อมโยงองค์ประกอบตาม SPLISS Plus 2 ให้ทำงาน ประสานกันอย่างเป็นองค์รวม ทั้งนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า นโยบายที่มีความสำคัญเชิง ยุทธศาสตร์ต่อการพัฒนานักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา คือ นโยบายการจัดการการศึกษาที่เน้นการกีฬา เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา ควบคู่กับ แนวคิดการพัฒนาผู้เรียนตามเส้นทางอาชีพคู่ขนาน (Dual Career) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิด SPLISS Plus 2 ที่ให้ความสำคัญกับการบูรณาการมิติทางการศึกษา และการกีฬาเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบเมื่อพิจารณาผ่านกรอบ SPLISS Plus 2 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาสู่ความ เป็นเลิศทางการกีฬาในระยะยาวไม่สามารถแยกออกจากระบบการศึกษาได้ เนื่องจากเส้นทางการพัฒนา นักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬาจำเป็นต้องอาศัยความสมดุลระหว่างพัฒนาศักยภาพทางกีฬาและการ พัฒนาทางวิชาการ การจัดการศึกษาที่เน้นกีฬาและแนวคิด Dual Career จึงทำหน้าที่เป็นกลไกเชิงโครงสร้าง ที่ช่วยให้ระบบการพัฒนากีฬามีความยั่งยืนและลดความเสี่ยงจากการพัฒนาแบบมิติเดียวอย่างไรก็ตาม การ ดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นกีฬาและการพัฒนาแบบ Dual Career ไม่สามารถขับเคลื่อนได้โดย หน่วยงานด้านการกีฬาเพียงฝ่ายเดียว หากแต่จำเป็นต้องอาศัย การอภิบาลผ่านความร่วมมือ (Collaborative

Governance) ระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกำหนดมาตรฐานร่วม การจัดสรรทรัพยากรร่วม และการออกแบบระบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับภาระการฝึกซ้อมและการแข่งขันของนักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา ผลการวิจัยสะท้อนว่า ในบริบทปัจจุบัน การขาดกลไกการอภิบาลผ่านความร่วมมือดังกล่าวนำไปสู่ภาวะ ความกระจัดกระจายของการดำเนินงาน (fragmentation) โดยเฉพาะความไม่สอดคล้องระหว่างระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการฝึกซ้อม และระบบการประเมินผล ส่งผลให้นโยบายด้านการศึกษาที่เน้นกีฬาและแนวคิด Dual Career ถูกนำไปใช้ในลักษณะต่างคนต่างทำ และไม่สามารถสร้างเส้นทางการพัฒนาที่ต่อเนื่องให้กับนักเรียนได้อย่างแท้จริง ดังนั้น การยกระดับนโยบายการจัดการการศึกษาที่เน้นการกีฬาและการพัฒนาแบบ Dual Career จึงควรถูกพิจารณาเป็น นโยบายแกนกลาง (core policy) ในการพัฒนานักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา โดยต้องมีการกำหนดกลไกการอภิบาลผ่านความร่วมมือที่ชัดเจน เพื่อเชื่อมโยงบทบาทของหน่วยงานด้านการศึกษาและการกีฬาให้ทำงานประสานกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยลดภาวะ fragmentation และเสริมสร้างประสิทธิผลขององค์ประกอบตามกรอบ SPLISS Plus 2 ในภาพรวม กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยสนับสนุนว่า การจัดการศึกษาที่เน้นการกีฬาเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา และการพัฒนาแบบ Dual Career มิได้เป็นเพียงมาตรการสนับสนุน แต่เป็นโครงสร้างเชิงนโยบายที่มีบทบาทสำคัญต่อการทำให้ระบบการพัฒนากีฬาทำงานได้อย่างครบวงจร ภายใต้เงื่อนไขของการอภิบาลผ่านความร่วมมือ หากปราศจากกลไกดังกล่าว นโยบายด้านการศึกษาและการกีฬาจะยังคงดำเนินการอย่างแยกส่วน และไม่สามารถปลดล็อกศักยภาพของระบบตามกรอบ SPLISS Plus 2 ได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ระดับนโยบายชาติ เสนอให้นำกรอบนโยบายการพัฒนาเด็กนักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา ซึ่งพัฒนาขึ้นจากงานวิจัยนี้ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเป็นนโยบายระดับชาติ ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศที่บูรณาการมิติการศึกษาและการกีฬาอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกรอบ SPLISS Plus 2 และหลักการอภิบาลผ่านความร่วมมือเป็นฐานในการลดความกระจัดกระจายของการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ระดับการอภิบาลและโครงสร้างระบบ นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนากลไกการอภิบาลผ่านความร่วมมือ (Collaborative Governance) ระหว่างหน่วยงานด้านการกีฬา การศึกษา และหน่วยงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และการตัดสินใจเชิงนโยบายร่วมกัน โดยใช้ข้อเสนอเชิงนโยบายจากงานวิจัยนี้เป็นกรอบกลางในการประสานบทบาทและลดภาวะความกระจัดกระจาย (fragmentation) ของการดำเนินงานในระดับระบบ

3) ระดับการจัดการศึกษาและเส้นทาง Dual Career นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนานโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นการกีฬาและการพัฒนาแบบ Dual Career สำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางการกีฬา โดยให้หน่วยงานด้านการศึกษาและการกีฬาร่วมกันปรับระบบหลักสูตร เวลาเรียน-เวลาฝึกซ้อม การเทียบโอนผลการเรียนรู้ และการสนับสนุนผู้เรียน เพื่อสร้างเส้นทางการพัฒนาที่ต่อเนื่อง สมดุล และยั่งยืนทั้งด้านการศึกษาและการกีฬา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) วิจัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกีฬา เพื่อหาวิธีแก้ปัญหการทำงานแยกส่วนของไทย
- 2) วิจัยพัฒนาระบบคัดกรองเชิงวิทยาศาสตร์ (Talent ID Tools) ที่เหมาะกับเด็กไทยแต่ละช่วงวัย
- 3) ศึกษากระบวนการเรียนรู้แบบ Dual Career ในโรงเรียนกีฬาไทย เพื่อพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมต่อสถานศึกษา
- 4) วิจัยประสิทธิภาพระบบการแข่งขันของไทย เทียบกับประเทศชั้นนำ เพื่อออกแบบ Competition Pathway ที่เหมาะกับบริบทไทย
- 5) วิจัย Longitudinal Study ติดตามเส้นทางพัฒนานักกีฬาเยาวชนที่เข้าสู่ระบบนโยบายนี้ว่าประสบความสำเร็จจริงหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ. (2565). รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและโรงเรียนกีฬา. สำนักงานพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติ. บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2565). การศึกษาเพื่อวิเคราะห์งบประมาณการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Baguero, B. (2014). *Dual career of elite athletes: A systematic review of challenges, strategies and educational support system* [Unpublished master's thesis]. University of Porto.
- Bowman, R., et al. (2020). *Athletic intelligence quotient (AIQ): A cognitive framework for elite sport performance assessment*. United States.
- De Bosscher, V. (2015). *Managing high performance sport*. Routledge.
- De Bosscher, V., Bingham, J., Shibli, S., Van Bottenburg, M., & De Knop, P. (2017). The global sporting arms race: An international comparative study on sports policy factors leading to international sporting success. *Journal of Sport Management*, 31(4), 1–17. <https://doi.org/10.1123/jsm.2016-0180>
- De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., & Shibli, S. (2008). *The global sporting arms race: An international comparative study on sports policy factors leading to international sporting success*. Meyer & Meyer Sport.
- De Bosscher, V., Shibli, S., Westerbeek, H., & Van Bottenburg, M. (2015). *Successful elite sport policies: An international comparison of the sports policy factors leading to international sporting success (SPLISS 2.0)*. Meyer & Meyer Sport.

- European Commission. (2012). *EU guidelines on dual careers of athletes: Recommended policy actions in support of dual careers in high-performance sport*. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2766/52683>
- Johnsen, S. K., & VanTassel-Baska, J. (2002). *Identifying gifted students: A practical guide*. Prufrock Press.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage Publications.
- Krippendorff, K. (2013). *Content analysis: An introduction to its methodology* (3rd ed.). Sage Publications.
- Maker, C. J. (2005). *The DISCOVER curriculum model: Research and development*. In F. A. Dixon & S. M. Moon (Eds.), *The handbook of secondary gifted education* (pp. 160–179). Prufrock Press.
- Memmert, D., & Roca, A. (2017). *Creativity in sport*. Routledge.
- Sak, U., & Ayas, M. B. (2020). Education programs for talented students: The EPTS model. *Journal of Advanced Academics*, 31(2), 137–164.
<https://doi.org/10.1177/1932202X20903582>
- VanTassel-Baska, J. (2018). *Curriculum planning and instruction for gifted learners* (2nd ed.). Prufrock Press.

